

TALLINNA RAHUMÄE PÕHIKOOLI
ÕPPEKAVA 2015-2019

SISUKORD

ÕPPEKAVA ÜLDOSA	4
1. Õppe- ja kasvatusesmärgid.....	5
1.1 Põhihariduse alusväärtused.....	5
1.2 Õppe ja kasvatus eesmärgid.....	6
1.3 Pädevused	6
2. ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS	10
2.1 Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti.....	10
2.2 Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted.....	14
2.3 Lõimingu põhimõtted	15
3. ÕPPEKESKKOND	17
3.1 Õppekeskkonda mitmekesistavad tegevused.....	18
4. HINDAMISE KORRALDUS	20
4.1 Õpilaste arengu ja õppimise toetamise korraldus	20
4.2 Hindamine	20
4.3 Kujundav hindamine.....	21
4.4 Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus.....	22
4.5 Kontrolltööde sooritamine või järelevastamise kord.....	23
4.6 Kokkuvõtavad hinded ja järgmisse klassi üleviimine	24
5. ARVESTUSTE JA LÕPUTÖÖDE KORD III KOOLIASTMES	26
5.1 Arvestusliku lõputöö korraldus 8. ja 9. klassis 2016/17 õ.a	26
6. PÕHIKOOLI LÕPETAMISE KORD	28
7. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED	29
7.1 Üldpõhimõtted	29
7.2 Tugiteenuste rakendamise kord	29
8. KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS	32
9. ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE/ ÜRITUSTE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED	33

10.	ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS	35
11.	KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	36
11.1	Koostöö planeerimise põhimõtted	36
11.2	Õpetaja tööplaani koostamise põhimõtted	36
12.	KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	37

ÕPPEKAVA ÜLDOSA

Sissejuhatus

- (1) Tallinna Rahumäe Põhikooli õppekava on dokument, mille alusel toimub õpe põhikoolis. Õppekava on aluseks põhikooli õppe- ja kasvatussüsteemi eesmärgistamisel ja organiseerimisel.
- (2) Tallinna Rahumäe Põhikooli õppekava koostamisel toetuti ja arendamisel lähtutakse põhikooli riiklikust õppekavast, teistest riiklikest ja kohalikest õigusaktidest, kooli arengukavast, õpilaste, vanemate, kooli töötajate ja teiste oluliste huvigruppide vajadustest ja soovidest ning kasutatavatest ressurssidest.
- (3) Käesolev õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest.
- (4) Kooli õppekava üldosas on esitatud
  - õppe- ja kasvatuseesmärgid
  - õppe ja kasvatuse korraldus ning ajakasutus
  - läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted
  - lõimingu põhimõtted
  - õppe ja kasvatuse korraldus (sh projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg)
  - hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted
  - hindamise korraldus
  - ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide/ ürituste kavandamise põhimõtted
  - põhikooli lõpetamise korraldus
  - õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus
  - karjääriteenuste korraldus
  - õpetaja töökava koostamise põhimõtted
  - õppekeskkond
  - kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord
- (5) Ainevaldkonniti koondatud ainekavad on esitatud klassiti.

1. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

* Põhihariduse alusväärtused

- (1) Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.
- (2) Tallinna Rahumäe Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
- (3) Tallinna Rahumäe Põhikool loob tingimused, mis lähtudes õpilase võimetest ning huvidest, aitavad vormida õpilasel ise oma arengut ja tulevikku.
- (4) Kooli alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
- (5) Koolil on hariv ja kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
- (6) Kooli õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus on tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
- (7) Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

(8) Tallinna Rahumäe Põhikool annab õpilasele otsustusõiguse ja sellega kaasneva vastutuse selle tee valikul, millel on abiks ja suunajaks kool.

* **Õppe ja kasvatuse eesmärgid**

(1) Rahumäe põhikool

- seisab silmaringi avardavate teadmiste ja igapäevaoskuste omandamise eest
- hindab kõrgelt õpilaste ja töötajate väarikat käitumist
- hoiab kogukonnakeskseid väärtusi
- tagab loovust, arengut, edukust soodustava keskkonna, kus toimivad koostöösuhted

(2) Kooli väärtused

- koostöö ja toetav õhkkond (õpilase ja õpetaja partnerlus), ühtsustunne
- sallivus ja vaba mõtte toetamine
- loovus
- avatus
- eetilisus
- isiklik eripära ja lapsekesksus
- algatusvõime, uuendusmeelsus ja eneseteostus
- põlvkondade järjepidevus
- valmisolek edaspidiseks eluks
- traditsioonide, kodukoha ja rahvuskultuuri väärtustamine
- keskkonna sõbralikkus ja tervisest hoolimine

* **Pädevused**

(1) Kooli õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

(2) Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu

ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

(3) Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

- 1) **kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldnimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
- 2) **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
- 3) **eneseääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
- 4) **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpitudga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;
- 5) **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
- 6) **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus

kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

- 7) **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;
- 8) **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.
- 9) **liikluspädevus** – suutlikkus rakendada teadmisi ja oskusi ohutuks liiklemiseks jalakäija ja juhi (jalgratturi, mopeedijuhi) rollis; olla teadlik evakuatsiooniteedest koolimajas; oskus käituda ohu korral koolis ja mõnes muus hoones; tunda enda koduümbrust ja kooli liikluskeskonda; järgida igapäevaelus ohutu liiklemise tavaid; oskus teavitada ohust ja hinnata hetkeolukorda; suutlikkus eristada ohtlikku liikluskäitumist ohutust käitumisest.

(4) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõimimine teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja koolivälise tegevuse. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.

(5) Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandamise kaudu.

(6) Ainekavades esitatakse osaoskuste või õppeteemade kaupa taotletavad õpitulemused, mis toetavad kooliastmete õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamist ja valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakute saavutatuse kohta antakse õpilasele kirjeldavat tagasisidet kooli määratud viisil.

(7) Üldpädevuste kujundamine tunni- ja koolivälises tegevuses on kirjeldatud alljärgnevas tabelis:

Üritus	väärtuspädevus	sotsiaalne pädevus	eneseääratluspädevus	õpipädevus	suhtluspädevus	matemaatikapädevus	ettevõtlikkuspädevus	digipädevus	liikluspädevus
Spordi- ja matkapäevad		*	*	*	*		*		*
Ainevõistlused, -nädalad			*	*		*		*	
Täiendavad õppevormid (koolitused, loengud, infotunnid)	*	*		*	*				*
Tähtpäevade tähistamine	*	*		*				*	
Omaloomingukonkursid	*	*	*	*	*		*	*	
Heategevusüritused	*	*		*	*	*	*		
Kooli traditsioonide tähistamine	*	*			*				
Õpilasnäitused			*	*			*	*	
Õppekäigud		*		*	*				*
Karjäärivestlused		*	*		*			*	

2. ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS

* Tunnijaotusplaani õppeainete ja klassite

- (1) Tallinna Rahumäe Põhikoolis on õppeaasta jaotatud kolmeks trimestriks. Trimester lõppeb kokkuvõtva hindega (1.klassis hinnanguga).
- (2) Õppetunni pikkus on 45 minutit. Olenevalt õppe spetsiifilistest vajadustest võib õppetunni jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võivad toimuda järjest ilma vahetunnita.
- (3) Õppetunnid toimuvad koolis ja/või väljaspool kooli. Õppetund võib olla loeng, matk, õppekäik, ainepäev, individuaaltund, õpiabitund, konsultatsioon, e-õpe jms.
- (4) Tallinna Rahumäe Põhikooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:
  - 1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus
  - 2) võõrkeeled: A-võõrkeel (inglise keel), B-võõrkeel(vene keel)
  - 3) matemaatika: matemaatika
  - 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia
  - 5) sotsiaalsed: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus
  - 6) kunstained: muusika, kunst
  - 7) tehnoloogiaõpetus: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus
  - 8) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus
- (5) Tallinna Rahumäe Põhikooli õppekavas on esitatud järgmised kooli poolt valitud õppeained:
  5. klassis arvutiõpetus
  6. klassis arvutiõpetus
  9. klassis arvutiõpetus eesti keele tunnis
  9. klassis tekstiloome.

(6) Alljärgnevalt on esitatud õppeainete tunnijaotusplaan kooliastmeti

I kooliaste

Aine	I klass	II klass	III klass	Kokku
Kohustuslikud ained				
Eesti keel	7	8	5	20
Inglise keel			4	4
Matemaatika	5	4	5	14
Loodusõpetus	1	1	1	3
Inimeseõpetus	1	2	1	4
Muusikaõpetus	2	2	2	6
Kunstiõpetus	1	1,5	2	4,5
Tööõpetus	1	1,5	2	4,5
Kehaline kasvatus	2	3	3	8
Kohustuslikud ained kokku	20	23	25	68

II kooliaste

Aine	IV klass	V klass	VI klass	Kokku
Kohustuslikud ained				
Eesti keel	5	4	3	12
Kirjandus		2	2	4
Inglise keel	4	4	3	11
Vene keel			4	4
Matemaatika	5	5	5	15
Loodusõpetus	2	2	3	7
Ajalugu		2	2	4
Ühiskonnaõpetus			1	1
Inimeseõpetus		1	1	2
Muusikaõpetus	2	1	1	4
Kunstiõpetus	2	1		3
Tehnoloogiaõpetus (tööõpetus, käsitöö ja kodundus)	2	2	2	6
Kehaline kasvatus	3	3	2	8
Kooli valikained				
Arvutiõpetus		1	1	2
Kohustuslikud ained kokku	25	28	30	83

III kooliaste

Aine	VII klass	VIII klass	IX klass	Kokku
Kohustuslikud ained				
Eesti keel	4	4	4	12
Kirjandus				
Inglise keel	3	3	3	9
Vene keel	3	3	3	9
Matemaatika	5	5	5	15
Geograafia	2	2	1	5
Loodusõpetus	2			2
Bioloogia	2	1	2	5
Keemia		2	2	4
Füüsika		2	2	4
Ajalugu	2	2	2	6
Ühiskonnaõpetus		1	1	2
Inimeseõpetus	1	1		3
Muusika	1	1	1	3
Kunst	1	1	1	3
Tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	2	2	1	5
Kehaline kasvatus	2	2	2	6
Kooli valikained				
Digitaalne kirjaoskus			1	1
Tekstiloome			1	1
Kohustuslikud ained kokku	30	32	32	94

2.2 Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

- (1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad puudutavad õpilase arengu seisukohalt olulisi eluvaldkondi ning on üheks pädevuste saavutamise ning õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks.
- (2) Läbivate teemade täpsemad kirjeldused on esitatud Põhikooli riiklikus õppekavas.
- (3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on
  - 1) **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
  - 2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
  - 3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
  - 4) **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumistaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
  - 5) **teabekeskond** – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;

- 6) **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 8) **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

(4) Läbivate teemade õpet teostatakse

- 1) **õpikeskkonna korralduses** - õpilastele on loodud õpilase igakülgset arengut toetav turvaline füüsiline, vaimne ja sotsiaalne õpikeskkond;
- 2) **aineõppes** - läbivate teemade käsitus on täpsustatud ainekavades, neid käsitletakse õppeteemade ja õppeülesannete kaudu, korraldatakse aineüleseid projekte, õuesõppepäevi ja õppekäike, rakendatakse avastusõpet ja uurimuslikku õpet, koostatakse referaate, uurimis- ja lõputöid.
- 3) **klassivälises tegevuses** - läbivaid teemasid toetavad koolis tegutsevad huviringid, ühisüritused, projektid.

2.3 Lõimingu põhimõtted

- (1) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.
- (2) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil.
- (3) Õppeainete lõimingu viisid
  - 1) **ainetevahelised seosed** - ainetevaheliste seoste puhul kasutatakse ühe õppeaine sisu, et aidata õpetada või kinnistada materjali mõnes teises aines

- 2) **ajaline kooskõla** - ajaliselt seostatakse erinevaid õppeaineid, et ühes aines õpitu toetaks teis(t)es õppeaine(te)s õpitavat
- 3) **teemakeskne lõiming** - õpetuse lõimimine erinevate õppeainete ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ja-viiside abil. Sellisteks õppeülesanneteks võivad olla näiteks ühe õppeaine või ainevaldkonna piire ületavad õpilasuuringud, loovtööd, projektid jms, mis nõuavad õpilastelt oskust kasutada mitmetest erinevatest õppeainetest pärinevaid teadmisi ja oskusi

3. ÕPPEKESKKOND

(1) Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ning koolipere traditsioone.

(2) Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

(3) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamine, milles osaleb kogu koolipere:

- 1) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel
- 2) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära
- 3) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus
- 4) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest
- 5) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist
- 6) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale
- 7) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega
- 8) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul
- 9) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel
- 10) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine
- 11) korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest

(4) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib põhikool, et

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas
- 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega
- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja vahendeid
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt

(3) Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

* **Õppekeskkonda mitmekesistavad tegevused**

- (1) Õppetöö mitmekesistamine toimub lisaks igapäevastes õppetundides kasutatavale erinevatele õppemeetoditele ka aktiivõppepäevadel, mis toimuvad kolm korda õppeaastas.
- (2) Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg kavandatakse aktiivõppepäevadele. Vajadusel võib kooskõlastatult kooli juhtkonnaga kasutada õppekäikudeks ja ekskursioonideks lisaks teisi aegu õppeaasta sees.
- (3) Koolis on õpilase individuaalse arengu tagamiseks loodud õppekava täitmist toetavad huviringid. Õpilaste eripära arvestamiseks suunatakse õpilasi mitmesugustesse huviringidesse, mis võimaldavad neil arendada nende tugevaid külgi.
- (4) Õppekava efektiivseks täitmiseks tehakse koostööd erinevate partneritega – nii koolisiselt kui ka väljaspool kooli. Kooli koostööpartneriteks on MTÜ Rahukas

(huvitegevus kooli õpilastele), Riigimetsa Majandamise Keskus, Nõmme loodusmaja, Nõmme raamatukogu, Nõmme lasteaiad, AS Audentes, Tallinna Loomaaed, Politsei- ja Piirivalveamet, Maanteeamet ning erinevad muuseumid.

- (5) Lastevanemad on kaasatud kooli õppetegevusse läbi hoolekogu tegevuse, erinevate ürituste ja ettevõtmiste.

4. HINDAMISE KORRALDUS

* Õpilaste arengu ja õppimise toetamise korraldus

- (1) Kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igäühe individuaalsust.
- (2) Kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, viise ja vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio-ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms).
- (3) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja või teise õppe- ja kasvatusalal töötava isiku kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

* Hindamine

- (1) Hindamise eesmärk on
  - 1) toetada õpilase arengut
  - 2) anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta
  - 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima
  - 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul
  - 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel
  - 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks
- (2) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

- (3) Kool annab õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kaks korda õppeaastas kooli õppekavas kehtestatud korras.
- (4) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli õppekavas.
- (5) Tallinna Rahumäe Põhikoolis on kasutusel e-kool ja õpilasele kohustuslik paber kandjal õpilaspäevik.
- (6) Nõuded õpilase käitumisele esitatakse Tallinna Rahumäe Põhikooli kodukorras.

* **Kujundav hindamine**

- (1) Tallinna Rahumäe Põhikoolis kasutatakse kujundavat hindamist kui numbrilist hindamist toetavat ja täiendavat lisavõimalust. Kokkuvõttev hinne märgitakse viie palli süsteemis (va 1.klass).
- (2) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- (3) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele

tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Põhikool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

- (4) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

* **Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus**

- (1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

- (2) Hindamisel viie palli süsteemis

- 1) **hindeg** „5” **ehk „väga hea”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- 2) **hindeg** „4” **ehk „hea”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- 3) **hindeg** „3” **ehk „rahuldav”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- 4) **hindeg** „2” **ehk „puudulik”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- 5) **hindeg** „1” **ehk „nõrk”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

- (3) Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.
- (4) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”.
- (5) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

* Kontrolltööde sooritamine või järelevastamise kord

- (1) Õpilasele antakse negatiivse („puudulik“, „nõrk“) hinde väljapanemisest kümne õppepäeva jooksul kokkuleppel aineõpetajaga võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.
- (2) Märges järelevastamise või järeltöö sooritamise kohta (hinne) kantakse e-kooli tärniga (*). Esitamata töö märgitakse e-kooli märkega „X“. Mitteesitamise korral muutub „X“ numbriliseks hindeks „1“ kümne õppepäeva jooksul.
- (3) Mitterahuldava tunnitöö (sh tunnikontroll) hinde parandamise üle otsustab aineõpetaja.
- (4) Positiivsete hinnete parandamise (hinded „3“ ja „4“) võimaluse üle otsustab aineõpetaja.
- (5) Järelevastamine ja järeltöö asendab eelneva hinde, tingimusel, et järelevastamise või järeltöö käigus saadud hinne on eelmisest tulemusest parem.
- (6) Korduva, mitterahuldava tulemuse järelevastamise võimalikkuse üle otsustab õpetaja.

- (7) Kool järgib põhimõtet, toetada õpilaste tahet õppida ja püüdlust senisest parema tulemuse saavutamise suunas.
- (8) Järelevastamine ja järeلتööde sooritamise toimub õpilase ja õpetaja vahelisel kokkuleppel.

* Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine

- (1) Tallinna Rahumäe Põhikool kasutab kokkuvõtvate hinnetena trimestri- ja aastahindeid.
- (2) 1.klassis kasutatakse kokkuvõtva hindamisena vähemalt kaks korda õppeaastas toimuvat kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtvate hinnangute andmist, millel ei ole numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvas hinnangus peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.
- (3) Õpilast ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemat teavitatakse kokkuvõtvatest hinnetest.
- (4) Kui õppeaine trimestri hinne on jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval poolaastal omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.
- (5) Õpilasele, kelle trimestri hinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabi jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- (6) Trimestri- ja aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse 3. trimestri lõpus.
- (7) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, mille trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne 3.trimestri lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid

õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast 3.trimestri lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

- (8) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- (9) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
- (10) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

5. ARVESTUSTE JA LÕPUTÖÖDE KORD III KOOLIASTMES

5.2 Arvestusliku lõputöö korraldus 8. ja 9. klassis 2016/17 õ.a

- (1) Õpilased sooritavad läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva lõputöö, mille võib teha individuaalselt kui ka kollektiivselt.
- (2) Kool pakub välja ainealased teemad ning juhendajad. Õpilased teevad teema ja juhendaja osas valiku õppeaasta esimesel poolel juhtkonna poolt kinnitatud perioodil. Tehtud valikule järgneb juhendajaga kokkulepete sõlmimine ning ajakava koostamine.
- (3) Õpilane lähtub lõputöö teostamisel valitud teemast ning koostamisele ja vormistamisele esitatud nõuetest. Lõputööle esitatud nõuded on esitatud juhendis, mis on aluseks õpilaste ja juhendaja koostööle ning on kättesaadav kooli kodulehelt.
- (4) Lõputööks võib olla loovtöö (projekt, muusikateos, etenduskunst või kunstiteos), uurimistöö ehk õpilasuuring, osalemine riiklikul või suurematel olümpiaadidel või konkursitel. Õpilane võib esitada loovtöö koostöös MTÜ Rahuka juhendajatega näitlemises, kunstis, keraamikas või prantsuse keeles.

5.1.1 2017/18 õ.a sooritatakse lõputöö 8-das klassis. Loovtöö koostöös MTÜ Rahuka juhendajatega näitlemises, kunstis, keraamikas või prantsuse keeles võib õpilane kaitsta 9. klassis.

(5) Lõputöö liigid:

1) Loovtöö

Loovtöö kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja.

Loovtööna võib esitada projekti, muusikateose, etenduskunsti või kunstiteose.

Juhul, kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes viidata kasutatud teose autorile.

2) Uurimistöö ehk õpilasuurimus

Uurimistöö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Töö kirjutamine annab õpilastele esimese iseseisva uurimustöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega.

Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Samuti aitab uurimustöö kaasa oskusele oma mõtteid edasi anda loogiliselt nii kõnes kui kirjas.

Uurimustöö peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.

3) Osalemine riiklikel või suurematel olümpiaadidel või konkurssidel

Lõputööks loetakse ka õpilase osalemist ja saavutusi märkimisväärse koha eest üleriigilisel või rahvusvahelisel aineolümpiaadil, õpilasuurimustööde konkursil (nt Archimedese Eesti õpilaste teadustööde riiklik konkurss, GLOBE õpilasuurimustööde konkurss, Tartu keskkonnahariduskeskuse õpilaste keskkonnaalaste uurimustööde konkurss jne).

Olümpiaadidel või konkurssidel osaleja peab lõputööde kaitsmiseks esitama hindamiskomisjonile kirjaliku kokkuvõtte koos eneseanalüüsiga ning esitlema enda saavutusi.

(6) Lõputöö ajaline korraldus sätestatakse igal õppeaastal direktori käskkirjaga.

(7) Lõputööle antakse hinnang (arvestatud/ mittearvestatud) peale suulist kaitsmist.

(8) Lõputöö teema ja hinnang märgitakse lõputunnistusele.

6. PÕHIKOOLI LÕPETAMISE KORD

- (1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on sooritanud lõputöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- (2) Põhikooli lõpetamise tingimuseks on lõputöö sooritamine.
- (3) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele
  - 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
  - 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- (4) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel on sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
- (5) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

7. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED

* Üldpõhimõtted

- (1) Haridusliku erivajadusega (HEV) õpilase all mõistetakse last, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või koolis edasijõudmiseks õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas (nagu õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid), taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas ning kelle puhul kool rakendab süsteemset abi koolitasandil.
- (2) Andekas õpilane on 1.-9.klassi õpilane, kes omab keskmisest kõrgemaid võimeid. Näiteks üldine intellektuaalsus, akadeemilisus, loomingulisus, liidrivõimed ja spordialane võimekus.
- (3) Haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel kasutatakse pedagoogilis-psühholoogilist hindamist, erinevates tingimustes õpilase käitumise korduvat ja täpsemat vaatlust, õpilast ja tema kasvukeskkonda puudutava lisateabe koondamist, õpilase meditsiinilisi ja logopeedilisi uuringuid.
- (4) Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse väga heade tulemuste saavutamisest Tallinna linnas, üleriigilistel või rahvusvahelistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel.

* Tugiteenuste rakendamise kord

- (1) Tallinna Rahumäe Põhikooli tugisüsteem koosneb erinevate spetsialistide koostöövõrgustikust, mille eesmärgiks on toetada hariduslike erivajadustega (HEV) õpilase arengut õpiprotsessis ja aidata tal saavutada õppekavale vastavaid õpitulemusi.
- (2) HEV õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt õpib HEV õpilane üldjuhul tavaklassis IÕK alusel.

- (3) Töö tõhustamiseks toimuvad iganädalased tugispetsialistide ümarlauad. Vastavalt vajadustele korraldatakse suuri ümarlaua, kuhu kaasatakse tugisüsteemi töögrupp. Suurtesse ümarlaudadesse kaasatakse osalejad vastavalt probleemi sisule.
- (4) Tugisüsteemi töögrupp kuuluvad logopeed, psühholoog, sotsiaalpedagoog, aineõpetaja, õppealajuhataja, HEV-koordinaator.
- (5) Tugisüsteemi tööülesanneteks on
- 1) erivajaduste väljaselgitamine (varajane märkamine ja sekkumine)
  - 2) erivajaduste kaardistamine
  - 3) õpiabi planeerimine ja korraldamine
  - 4) infovahetus
  - 5) nõustamine ja suunamine
- (6) HEV-koordinaatori ülesandeks on HEV-õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, õpetajate ja lapsevanema vahel. Selleks viiakse läbi iga õppeaasta algul ankeet õpetajatele, mille abil saab teha järeldusi HEV-õpilaste olemasolust koolis.
- (7) HEV-koordinaatori tööülesanded on
- 1) kaardistada kooli HEV-õpilased koostöös tugisüsteemi spetsialistide ja aineõpetaja või klassijuhatajaga
  - 2) vastavalt erivajadusele määrata koostöös tugisüsteemi spetsialistidega õpilasele sobiva õpiabivormi
  - 3) koordineerida tugisüsteemi koostööd
  - 4) jälgida õpiabi tõhusust
  - 5) vajadusel kutsuda kokku tugisüsteemi töögrupp
  - 6) nõustada lapsevanemaid (hooldajat või eestkostjat)
  - 7) koordineerida süsteemselt tööd ümarlaudades
- (7) Kooli poolt rakendatavad tugimeetmed
- 1) **Õpiabirühm** on mõeldud õpilasele, kes vajab mälu, taju, tähelepanu, loogika jne. arendamist ja kelle hariduslikud erivajadused on sellest tingitud; kellel on ajutised õpiraskused, väljakujunemata õpioskused, kes vajab pidevalt järeleaitamist mingis

põhiaines; logopeedilised probleemid ja kes vajab toetavat õppekorraldust, rakendatakse tööd õpiabirühmades (1.-4.klass) või logopeedilistes õpiabirühmades (tööd viivad läbi spets. eripedagoogilise kursuse läbinud õpetajad).

2) **Logopeedilise abi rühm**, mille tööd viib läbi logopeed, õpilasele, kelle erivajadus on tingitud lugemis-ja (või) kirjutamishäirest, esineb eakohasest väiksem sõnavara, raskused eneseväljenduses, teksti mõistmises, jutustamisoskuses. Ebaselge või vale hääldus jt häälduspuuded.

3) **IÕK** (individuaalne õppekava) koostatakse aine piires aineõpetaja poolt (vajadusel koostöös tugisüsteemiga) õpilasele, kelle erivajadus tuleneb andekusest, terviseprobleemidest või vajalik miinimumtulemuse saavutamiseks (õpiabirühmades osalemine) ei ole viinud soovitud tulemini.

(8) Vajadusest toetada õpilast õpiabirühmades või muul moel teavitatakse lapsevanemat. Kui lapsevanem keeldub kooli poolt pakutavast abist, teavitab ta kooli kirjalikult.

(9) Lapsevanemal on võimalus pöörduda tugisüsteemi spetsialistide poole kodulehel olevate kontaktide kaudu, leppida kokku sobiv aeg konsultatsiooni või tagasiside saamiseks.

(10) Tugisüsteemi rakendamise vajadusest teavitab lapsevanemat klassijuhataja või tugisüsteemi spetsialist.

(11) Õpiabitundide toimumisest teavitab lapsevanemat klassijuhataja või tugisüsteemi spetsialist.

(12) Õpiabitunnid (ka järelaitamine, konsultatsioonid) toimuvad kokkuleppel/koostöös aineõpetaja või klassijuhatajaga kooskõlas tunniplaaniga.

(13) Tugisüsteemis käsitletav materjal on konfidentsiaalne ja seda võib edastada teistele spetsialistidele ainult vanema nõusolekul või juhul, kui sellest sõltub lapse heaolu ja areng.

(14) Hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava.

8. KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS

- (1) Karjääriõppe ja nõustamise eesmärgiks on õpilase kujunemine isiksuseks, kes on valmis elukestvaks õppeks, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.
- (2) Karjäärialaseid teemasid käsitletakse erinevates õppeainetes, mida täiendatakse õppekäikude ja ekskursioonidega õppeasutustesse ja ettevõtetesse.
- (3) Toimuvad edasiõppimisvõimaluste tutvustused, külalisesinejad.
- (4) Üks kord õppeaasta jooksul toimub 9.klassi õpilastele kutsekomisjon, millele eelneb õpilaste ettevalmistamine erinevates ainetundides.
- (5) Õpilastega viiakse läbi erinevaid isiksuse ja kutsesuunitluste teste ja tulemuste tutvustamine toimub õpilastele individuaalselt. Teste viib läbi kooli psühholoog.

9. ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE/ ÜRITUSTE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED

- (1) Õpilase arengu toetamiseks, mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks korraldatakse koolis ainealaseid üritusi, õppekäike ja viiakse läbi projekte.
  - (2) Koolis mõistetakse projekti all ühekordse iseloomuga ajaliselt piiratud töid ja tegevusi, millel on kindel eesmärk ja ressursid. Projekt algab töömeeskonna loomise ja tegevuskava koostamisega ning lõpeb tulemuste analüüsi ning järelduste tegemisega. Võimalikud on ka individuaalprojektid, mille elluviimiseks meeskonda ei moodustata.
  - (3) Projektide ja ürituste kavandamise ning läbiviimise protsessis arenevad õpilastes oskus töötada iseseisvalt ja meeskonnas, oskus seada eesmärgid ja analüüsida tulemusi, oskus mõelda loovalt ja omandatud teadmisi uutes olukordades kasutada.
  - (4) Kool toetab igati õpilase osalemist projektides, olümpiaadel, konkurssidel, võistlustel ja ühtlasi kooli esindamisega seotud tegevust ning osutab igakülgset kaasabi vastavalt võimalustele ja vajadustele.
  - (5) Koolisiseseid ainealaseid projekte ja üritusi viivad läbi aineõpetajad.
  - (6) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse enne õppeaasta algust.
  - (7) Projektide/ürituste kavandamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:
    - väärtustatakse Tallinna Rahumäe Põhikooli ajalugu ja traditsioone
    - toetatakse kooli arengukava ja õppekava eesmärkide saavutamist
    - arendatakse läbi tegevuste nii õpilast kui ka õpetajat
    - kaasatakse laiaulatuslikult õpilasi, õpetajaid, kooli töötajaid ning lapsevanemaid, vilistlasi ja koostööpartnereid
- Osavõtt õppekavaväliste projektide/ürituste tegevustest on õpilastele vabatahtlik.

- (8) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid peavad olema kooskõlas kooli õppekava õpitulemustega.
- (9) Koolis viiakse läbi järgmisi projektitüüpe:
- 1) õpilaste ja õpetajate uurimistööd
  - 2) õppelaagrid ja –ekskursioonid
  - 3) projektõppepäevad, ainepäevad ja stiilinädal
  - 4) temaatilised näitused
  - 5) erinevad olümpiaadid ja konkursid
  - 6) traditsioonilised ülekoolilised üritused
  - 7) ühisprojektid sõpruskoolidega
  - 8) üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides osalemine
  - 9) koolikeskkonna parandamisega seotud projektid
- (10) Ülekoolilised projektid kui ka muud kooliga seotud projektid/üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis, juhtkonna, huvijuhi või õpetajate ettepanekul.
- (11) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid peavad olema kooskõlas kooli õppekava õpitulemustega.
- (12) Uutest projektidest osavõtt kooskõlastatakse direktsiooniga.
- (13) Õppenõukogu kinnitab kooli üldtööplaani iga õppeaasta alguses.
- (14) Lühiajalistest traditsioonilistest ülekoolilistest projektidest/üritustest loobumise otsustab direktsioon, pikaajalistest (vähemalt 10 aastat kestnud traditsioonilistest üritusest) loobumise otsustab õppenõukogu.

10.ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

- (1) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitab õpetaja välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valib sobivad õppemeetodid ning korraldab vajadusel diferentseeritud õpet. Tallinna Rahumäe Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
- (2) Tallinna Rahumäe Põhikool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat (hooldajat, eestkostjat) õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
- (3) Tallinna Rahumäe Põhikool tagab õpilasele ning vanematele (hooldajale, eestkostjale) teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeaasta või trimestri algul.
- (4) Teabe edastamiseks vanematele kasutab Tallinna Rahumäe Põhikool erinevaid infolevi allikaid: kooli koduleht, e-kool, õpilaspäevik, e-mailid, suuline info, lastevanemate koosolekud.

11.KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

* Koostöö planeerimise põhimõtted

- (1) Õpetaja koostöö eesmärgiks on õppekavas kirjeldatud õpitulemusteni jõudmine õppe- ja kasvatustegevuse kaudu, lähtudes õpiväljunditest, etteantud ajast, õppekavas kirjeldatud õppesisust ja õpitegevustest.
- (2) Õpetajad teevad koostööd ainekomisjonides, õppenõukogus ning jagavad kogemusi kolleegidega suhtlemisel.
- (3) Ainekomisjon kutsutakse kokku vastavalt vajadusele, kuhu kaasatakse õppealajuhataja või direktor. Ainekomisjoni koosolek toimub vähemalt üks kord õppeaasta jooksul.
- (4) Õpetajate koostöö lähtub ainetevahelisest lõimumisest.
- (5) Ainepäevade ja teemanädalate raames teevad õpetajad koostööd huvijuhi, MTÜ Rahuka ja tugispetsialistidega.

* Õpetaja tööplaani koostamise põhimõtted

- (1) Aineõpetajad koostavad õppeaasta tööplaani ainekavade alusel vastavalt tunnijaotusplaanile. Õppeaasta tööplaani esitatakse õppealajuhatajale septembri esimesel poolel.
- (2) Klassijuhatajad koostavad õppeaasta tööplaani, lähtudes kooli üldtööplaanist. Tööplaani esitatakse direktorile septembri teises pooles.
- (3) Ringijuhendajad koostavad õppeaasta tööplaani, lähtudes kooli üldtööplaanist, huvijuhile septembri teises pooles.
- (4) Tööplaani esitatakse elektrooniliselt.

12.KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

- (1) Õppekava arendamise ning täiendamise ja muutmise eest vastutab direktor.
- (2) Õppekavatöö eest koolis vastutab õppealajuhataja. Kooli õppekava koostamises ja arendamises osalevad õppekava töögrupi liikmed.
- (3) Õppekava töögrupi moodustab direktor käskkirjaga.
- (4) Kooli õppekava koostatakse ning seda uuendatakse ja muudetakse, lähtudes põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse.
- (5) Õppekava muutmisel ja täiendamisel võetakse arvesse õppeasutuse pidaja, kooli töötajate ja riikliku järelevalve läbiviija märkused ja ettepanekud.
- (6) Õppekava arenduse tegevuskava on kooli üldtööplaani osa.
- (7) Kooli õppekava kinnitab direktor käskkirjaga. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kinnitamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.